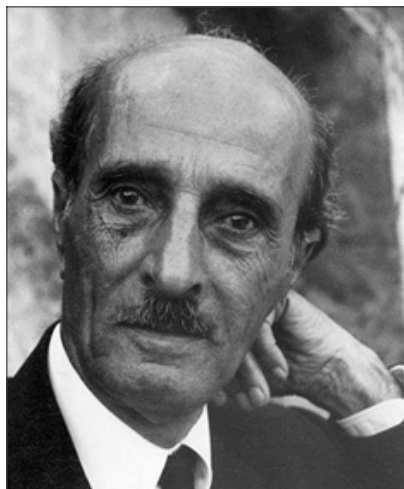

НУАЙМЕ Михайл (22. 11. 1889, м. Біскінта, Ліван — 29. 02. 1988, там само) — арабський письменник, критик, перекладач. Освіту здобув у школі Рос.-Палестин. товариства в м. Назарет (нині Ізраїль). Потім приїхав в Україну, навч. 1906–11 у Полтав. духов. семінарії. Тут познайомився з укр. культурою. На формування світогляду майбут. письменника знач. вплив мали укр. й рос. класики. 1911 емігрував до США, де закін. Вашингтон. університет (1916). Був секр. араб. емігрант. письменниц. організації «Асоціація пера» (Нью-Йорк, від 1920). У 1932 повернувся на батьківщину. Дебютував 1913 як критик у нью-йорк. ж. «Фунун». Першою книгою Н. була зб. крит. статей «Решето» (1923). Серед найвідоміших творів — драми «Батьки і діти» (1918) та «Йов» (1967), монографія про життя і творчість Х. Гібрана (1934), зб. новел «Було — не було» (1937), автобіогр. трилогія «70 років...» (1960), у якій значне місце посідають матеріали про його життя в Україні, роман «Останній день» (1963), зб. віршів «Роздуми при заході сонця» (1973). У 1956 та 1959 Н. видав СРСР, зокрема Київ та Полтаву. Про цю поїздку він написав кн. вражень «Далеко від Москви й від

Вашингтона» (1957). У 1958 в ж. «Всесвіт» (№ 1) в укр. перекл. опубл. новелу Н. «Безплідна» та видано у Києві зб. його новел «Знатні». Життя в Україні відбилося в його творчості. Україну він називав своєю другою батьківщиною (у записі, залишеному в Полтав. літ.-мемор. музеї І. Котляревського), а Полтаву — містом своєї юності (див. оповідання Н. Тихонова «Ночь Аль-Кафра»). З великим пієтетом ставився Н. до Т. Шевченка, зокрема відомий його перекл. араб. мовою вірша «Заповіт», що зберігається в музеї Т. Шевченка в Каневі (Черкас. обл.). Перекл. Н. можна вважати найбільш вдалим, адже він знав Україну, розумів значення постаті Т. Шевченка, істор. вагомість цього тексту і тому зумів підібрати слова, що передають найтонші відтінки значень, надаючи тексту урочистості та певного пафосу. Крім того, Н. зміг зберегти ритм і навіть частково риму цього твору. 1964 сприяв проведенню в Бейруті урочистого вечора, присвяч. 150-річчю від дня народж. Т. Шевченка, на якому провідні ліван. письменники виголосили свої промови. Матеріали урочистостей і перекл. вірша надрук. в бейрут. г. «Аль-Акбар» та літ.-громад. ж. «Ат-Тарік» (1964, № 415). Про укр. поета Н. згадував у кн. «Далеко від Москви й від Вашингтона», у доповіді про життя та творчість Т. Шевченка, текст якої опубл. у зб. крит. праць «В новому решеті» (Бейрут, 1972). У Полтаві Н. встановлено пам'ятник (2011).

Рекомендована література

1. Кочубей Ю. Гордість арабської літератури // Всесвіт. 1978. № 5;
2. Його ж. Михайл Нуайме та українська література // СіЧ. 2012. № 12;
3. Хоміцька О. Г. Вшанування пам'яті Михайла Нуайме у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: до 125-річчя від дня народж. // СС. 2015. № 1.

Ю. М. Кочубей

Бібліографічний опис:

Нуайме Михайл / Ю. М. Кочубей // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-73908>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).